

and agile movements than short-legged people; people with broad and short palms are unsuitable for fine work; short legged and armed people are generally unproductive in sweeping movements and so on.

Keywords: *primary schoolchildren, physical condition, physical development, morpho-functional features, posture disturbances.*

КООПЕРОВАНО-ДІЯЛЬНИСНИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВИХОВАТЕЛЯ ТА МУЗИЧНОГО КЕРІВНИКА ДНЗ

УДК: 373.211.24:372.878

Савченко Р.А.

У статті визначаються важливі концептуальні позиції для розв'язання проблеми формування музично-педагогічної компетентності педагогів, на яких ґрунтується кооперовано-діяльнисний підхід. Кооперовано-діяльнисний підхід трактується як система науково-педагогічних настанов щодо змісту і способу організації підготовки вихователів та музичних керівників ДНЗ, що передбачає необхідність спільної їх навчальної і майбутньої професійної діяльності на засадах співробітництва і співпраці, виходить із діалектичного взаємозв'язку особистісного і соціального та характеризується взаємозумовленістю, взаємодоповненням, взаємовпливом, взаємодопомогою суб'єктів діяльності.

Ключові слова: *кооперація, діяльність, кооперовано-діяльнисний підхід, музично-педагогічна компетентність, принципи кооперовано-діяльнисного підходу.*

В статье определены важные концептуальные позиции для решения проблемы формирования музыкально-педагогической компетентности педагогов, на которых основывается кооперировано-деятельностный подход. Кооперировано-деятельностный подход понимается как система научно-педагогических установок на содержание и способ организации подготовки воспитателей и музыкальных руководителей ДОУ.

Ключевые слова: *кооперация, деятельность, кооперировано-деятельностный подход, музыкально-педагогическая компетентность, принципы кооперировано-деятельностного подхода.*

Постановка проблеми. Сутність сучасної музично-педагогічної підготовки майбутнього педагога дошкільного навчального закладу полягає в комплексному підході до вирішення завдань, реалізація якого пов'язана з обґрунтуванням цілісної системи загальнонаукових, спеціальних знань, методик і встановленням взаємозв'язку людини як суб'єкта діяльності. Проблема формування музично-педагогічної компетентності майбутніх педагогів передбачає вибір та обґрунтування науково-методологічних підходів, які об'єднують

принципи, способи організації її побудови теоретичної та практичної діяльності й базуються на міждисциплінарних, організаційно-педагогічних, соціальних, соціокультурних та інших аспектах мистецької освіти. Спираючись на сказане, педагогічне керівництво розвитком музично-педагогічної компетентності майбутніх педагогів-вихователів та музичних керівників, має здійснюватися з урахуванням методологічних підходів у пізнанні педагогічних фактів, явищ і процесів, які впливають на вибір педагогічних стратегій і методів навчання.

Аналіз літератури з проблеми. Загальноновизнаним підходом до навчання, який має забезпечити максимальне наближення основ майбутньої професії до організації та надання освітніх послуг, на сучасному етапі визначено компетентнісний підхід. Питання професійної підготовки та формування особистості фахівців дошкільного профілю розглядалося в контексті компетентнісного підходу в працях Л. Артемової, Г. Бельської, А. Богуш, Н. Гавриш, Е. Карпової, Л. Кідіної, О. Кононко, Ю. Косенко, Т. Поніманської, О. Проскури, О. Сухомлинської, Н. Лисенко, Т. Танько та ін. Проблеми музично-педагогічної підготовки фахівців дошкільної освіти в умовах навчання у вищому навчальному закладі присвятили свої праці вітчизняні (Т. Танько) та російські вчені (Н. Веглугіна, О. Гогоберідзе, Є. Дубровська, О. Кенеман, Л. Комісарова, О. Радинова та ін.). Окремі аспекти дослідження означеної проблеми, що стосуються музичного керівника, розглядалися російськими вченими-педагогами: Г. та Р. Белошапками, О. Германовою, Л. Іволгіною, О. Трудковим. Водночас, проблема формування музично-педагогічної компетентності вихователя та музичного керівника у їх взаємодії не розглядалася у науковій літературі.

Метою статті є обґрунтування кооперовано-діяльнісного підходу як методологічної основи формування музично-педагогічної компетентності майбутніх вихователів та музичних керівників дошкільних навчальних закладів.

Основний матеріал. Вихідною позицією щодо формування музично-педагогічної компетентності майбутніх педагогів в контексті нашого дослідження є розуміння сутності педагогічної діяльності як кооперованої діяльності суб'єктів навчально-виховного процесу, результатом якої є становлення їх суб'єктності (С. Рубінштейн, Г. Щедровицький, Ю. Кулоткин та ін.). Центральним елементом кооперованої діяльності суб'єктів педагогічного процесу є соціально-психологічна взаємодія як система взаємопрямованих дій, що породжують їхні взаємозв'язки, спільні переживання, викликають зміни в позиціях, установках, когнітивних утвореннях і поведінковій активності. Змістова складова цієї взаємодії виявляє систему ставлень учасників до навчально-виховного процесу як соціально заданої діяльності, що здійснюється в певному соціокультурному контексті та виявляється в рефлексивних позиціях. Методологічні підходи у цьому процесі розглядаються як система узагальнених теоретичних знань, що виконують роль провідних концептуальних позицій, на яких ґрунтується процес формування музично-педагогічної компетентності майбутніх педагогів дошкільної освіти – вихователя та музичного керівника дошкільного навчального закладу. Такими провідними підходами для нашого дослідження є системний, синергетичний, інформаційний, куль-

турологічний, аксіологічний, акмеологічний, педагогіка співробітництва, особистісно зорієнтований. Аналіз кожного з них дозволяє виокремити важливі концептуальні позиції для розв'язання проблеми формування музично-педагогічної компетентності педагогів, а саме: забезпечення міжпредметних зв'язків на основі системного підходу; досягнення культуровідповідності музично-педагогічної підготовки на основі культурологічного підходу; врахування у навчальному процесі внутрішніх ресурсів особистості студента та можливостей впливу зовнішнього середовища на основі синергетичного підходу; забезпечення вирішальної ролі інформації на основі інформаційного підходу; впровадження діалогу між викладачем та студентами на засадах педагогіки співробітництва; сприяння розвитку та саморозвитку особистості студента на основі особистісно зорієнтованого підходу; усвідомлення духовної цінності музичного мистецтва і на цій основі розуміння музично-педагогічної компетентності як індивідуальної цінності педагога в контексті аксіологічного підходу; спонукування студентів до творчої самореалізації як найвищого результату підготовки на основі акмеологічного підходу (рис. 1).

Рис. 1. Концептуальні позиції для реалізації проблеми формування музично-педагогічної компетентності майбутніх вихователів та музичних керівників.

На вищезначених теоретичних позиціях ґрунтується розроблений та впроваджений нами кооперовано-діяльнісний підхід. Кооперовано-діяльнісний підхід є системою науково-педагогічних установок щодо змісту і способу організації підготовки вихователів та музичних керівників ДНЗ, яка передбачає необхідність спільної їх навчальної і майбутньої професійної діяльності на засадах співробітництва і співпраці, виходить із діалектичного взаємозв'язку

особистісного і соціального та характеризується взаємозумовленістю, взаємодоповненням, взаємовпливом, взаємодопомогою суб'єктів діяльності. Концепцію кооперовано-діяльнісного підходу складає інтеграція двох провідних методологічних ідей – діяльнісної та кооперованої.

Діяльнісний компонент підходу дозволяє розглядати музичну підготовку як процес, що включає навчально-пізнавальну та навчально-професійну діяльність. Кооперований – виходить із змісту поняття кооперація, що означає співробітництво, співпрацю, форму організації праці, за якої певна кількість людей спільно бере участь в одному й тому ж або в різних, зв'язаних між собою виробничих процесах. Обидва компоненти підходу взаємопов'язані, оскільки студент виступає суб'єктом музично-педагогічної навчальної діяльності, яка, у свою чергу, визначає його професійний розвиток як майбутнього вихователя або музичного керівника. Головною ознакою підходу є кооперація викладача та студента, вихователя та музичного керівника, які визначаються автономними системами, що діють спільно. Реалізація кооперовано-діяльнісного підходу в процесі формування музично-педагогічної компетентності студентів передбачає дотримання провідних його принципів: демократизації і культуровідповідності, що передбачає забезпечення єдності у формуванні, з одного боку, оригінальності і самостійності оцінювальних позицій студентів, з іншого – засвоєння стандартів світової і національної культури; педагогічної і мистецької спрямованості, що забезпечує підвищення рівня методичної підготовки майбутніх музичних керівників і музичної підготовки майбутніх вихователів; інтеграції та автономізації, спрямований на посилення міждисциплінарних зв'язків з одночасним збереженням фахової специфіки у підготовці майбутніх музичних керівників та вихователів; діалогізації та особистісно зорієнтованої едукції, що виражає необхідність досягнення партнерських стосунків між суб'єктами навчання при збереженні самобутності кожної особистості; наукової інноваційності і практичної зорієнтованості, що означає поєднання відкритості змісту та методів навчання до наукових новацій з одночасним усвідомленням практично-прикладного значення (рис.2).

Рис.2 Провідні принципи кооперовано-діяльнісного підходу.

Окреслені принципи кооперовано-діяльнісного підходу посідають важливе місце у процесі формування музично-педагогічної компетентності майбутніх фахівців дошкільної освіти, дають змогу побудувати оптимальну систему методів, прийомів, засобів і форм організації музично-педагогічної діяльності студентів.

Висновок. Кооперовано-діяльнісний підхід дозволяє повною мірою обґрунтувати модель педагогічного керівництва розвитком музично-педагогічної компетентності майбутніх педагогів дошкільної освіти в умовах педагогічного вищого навчального закладу.

Список літератури

1. Леонтьев А. Н. Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – М. : Политиздат, 1977. – 394 с.
2. Маца К.А. Кооперативность как естественный принцип организации систем / К. А. Маца // Споживча кооперація XXI століття: уроки трансформаційних реформ і перспективи розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – Полтава : РВВ ПУСКУ, 2008. – 241 с.
3. Новиков А. М. Методология образования / А. М. Новиков. – М. : Эгвес, 2006. – 488 с.
4. Савченко Р. А. Принципи формування музично-педагогічної компетентності майбутніх вихователів та музичних керівників ДНЗ / Р. А. Савченко / Горизонти образования. Психология. Педагогика : научно-методически журнал. – № 3 (36). – Севастополь : Рибест, 2012. – С. 156-158.
5. Туган-Барановский М. И. Социальные основы кооперации / М. М. Туган-Барановский. – М. : Экономика, 1989. – 496 с.

COOPERATIVE ACTIVITY APPROACH AS METHODOLOGICAL BASIS OF FORMING MUSICAL PEDAGOGICAL COMPETENCE OF FUTURE KINDERGARTEN TEACHERS AND MUSICAL TUTORS OF PRESCHOOL EDUCATIONAL ESTABLISHMENT.

Savchenko R.A.

Abstract. *The new cooperative activity approach as methodological basis of forming musical pedagogical competence of future kindergarten teachers and musical tutors of preschool educational establishments is examined in the article. Some important conceptual positions are determined for the solution of problem of forming musical pedagogical competence of teachers, which is a basis of cooperative activity approach. The cooperative activity approach is interpreted as a system of scientifically-pedagogical options in relation to maintenance and method of organization of training kindergarten teachers and musical tutors, that envisages the necessity of common educational and future professional activity on principles of collaboration and collaboration, i.e. dialectical intercommunication and interconditionality mutual help of subjects of activity. Realization of cooperative activity approach in the process of forming musical pedagogical competence of students envisages the observance of such pairs of principles, as democratization and cultural accordance, pedagogical and artistic orientation, integration and autonomation, dialogization and education is personality orientated,*

scientific innovativeness and practical orientation. The outlined principles give an opportunity to build the optimal system of methods, receptions, facilities and forms of organization of musical pedagogical activity of students.

Keywords: *cooperation, activity, cooperative activity approach, musical pedagogical competence, principles of cooperative activity approach.*

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ У ГАЛУЗІ ХОРЕОГРАФІЧНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

УДК: 378+371.13

Реброва О.Є.

У статті пояснюється сутність міждисциплінарних досліджень. Міждисциплінарний підхід розглядається в контексті синергетичної парадигми. Міждисциплінарний підхід, з одного боку, забезпечує інтеграцію наукового пізнання, з іншого, застосовується безпосередньо в методичці, у практиці формування складних фахових якостей. У цьому контексті міждисциплінарність означає перенесення методів дослідження та моделей з однієї дисципліни на іншу. Хореографічна освіта належить до міждисциплінарних галузей знань. Застосування міждисциплінарного підходу є найбільш ефективним у дослідженнях хореографічної освіти.

Ключові слова: *міждисциплінарні дослідження, міждисциплінарний підхід, синергетика, художньо-ментальний досвід, майбутні вчителі хореографії.*

В статье объясняется сущность междисциплинарных исследований. Междисциплинарный подход рассматривается в контексте синергетической парадигмы. Междисциплинарный подход, с одной стороны, обеспечивает интеграцию научного познания, с другой, применяется непосредственно в методике, в практике формирования сложных профессиональных качеств. В этом контексте междисциплинарность означает перенос методов исследования и моделей с одной дисциплины на другую. Хореографическое образование относится к междисциплинарным областям знаний. Применение междисциплинарного подхода является наиболее эффективным в исследованиях хореографического образования

Ключевые слова: *междисциплинарные исследования, междисциплинарный подход, синергетика, художественно-ментальный опыт, будущие учителя хореографии.*

INTERDISCIPLINARY APPROACH AND ITS APPLICATION IN CHOREOGRAPHIC PEDAGOGICAL EDUCATION

Rebrova Olena

The art of choreography originates from interdisciplinary background, it is the complex of physiological, psychological, charismatic and acting segments which help visualize choreographical characters.

Choreographic characters also have some cumulative nature, i.e. artistic and linguistic attributes such as intonation, mobility, gestures and